

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v šrokiosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtnice zahvale, poslanice in vabila po L. 1., oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnine in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Narodnost, nacionalizem in internacionalizem

Na kaj zanimiv način razlaga profesor Gumpłowicz gori navedene tri pojme. Naglašja, da se pojma "narodnost" in "nacionalizem" čisto zamenjata.

Kjer je več ljudi bivalo skupno na kakem ozemlju, se je razvila skupnost teritorialnih interesov, oziroma skupni interes na istem teritoriju, kar je ustvarilo vdanost do tega teritorija. To vez med človekom in rodno grudo označa Gumpłowicz kot nekaj "primitivnega nacionalizma". Na to se je na podlagi enotnega teritorija razvila neka višja stopinja socialnega razvoja, ki je spajala prejšnje skupnosti z višjo vezjo.

Gumpłowicz uči, da tak "nacionalizem" še ni "narodnost". Prvi izhaja le iz skupnosti ozemlja, iz pripadnosti k isti gospodarski in gospodstveni organizaciji, in iz skupnih interesov, izvirajočih iz te organizacije. Kaj zgovoren primer za to je tisoletni obstanek ogrske države. Ustvaril jo je pač ogrski nacionalizem, ni pa mogel ustvariti ogrske narodnosti. Istotako Velika Britanija. Ustvarila je veliki britanski nacionalizem, ne pa narodnosti, ki bi obsegala vse sestavne dele angleškega ljudstva, kajti Irca in Škoti se niso odrekli svoje svojstvenosti. Tudi se je moglo govoriti o avstrijskem nacionalizmu, nikakor pa ne o kakik avstrijski narodnosti, ker pojm narodnosti zahteva vkupnost jezika!

Avstrija je imela gotovo naravne pogoje za teritorialno vkupnost. Nje "dežele in kraljestva" so se vrstila ob obeh straneh njene glavne reke Donave in njeno gorovje je pošiljalo svoje vode v glavno reko. Avstro-Ogrska pa je bila tudi zgled, kako morejo teritorialne vkupnosti veliko dalje segati, nego pa narodne. Prve more ustvarjati moč orožja, ali pa prometni interesi, ki silijo k državnim zvezam. Tak nacionalizem posameznih dežel pa se more ob danih ugodnih razmerah razviti v — narodnost, ki zadobiva tako globok koren in ljudstvo, da ga ne more iztebiti ali zatreti nobena sila. Narodnost more torej lmeti ožje meje nego pa nacionalizem, ki se je prilagodil teritorialni vkupnosti. (To vidimo sedaj tudi na Italiji. Njen nacionalizem je razširil svoje meje do Snežnika, italijanska narodnost pa ne sega do tja). Na drugi strani pa more narodnost obsegi več nacionalizmov, kakor vidimo to v Nemčiji.

Ves ta razvoj porablja naravne teritorialne odseke kot etape, oporne točke, da pridobljeno teritorialno vkupnost jemlje za podlogo vedno dalje posegajočega nacionalizma.

Zgodovina človeštva se je vedno razvijala v tej obliki: v obliki teritorialnih vkupnosti sorazmerno z naravnimi zemljepisnimi pogoji in na novo nastajajočimi nacionalizmi. Sredstvi tega razvoja sta bila vedno boj in vojna, le redkokdaj državne pogodbe.

Nacionalizem je torej dejstvo, resničnost. O internacionalizmu pa pravi profesor Gumpłowicz, da je ideal sanjačev. Prvi je naraven sad resničnih in konkretnih raz-

mer, poslednji pa so sanje, ki nastajajo v subjektivnem duhu — v nasprotju z resničnostjo. Avktor vprašuje: kaj zahteva internacionalizem? Odgovarja: da se izbrže vse državne razlike! Taka zahteva pa je v kričečem nasprotju z vsemi naravnimi pogoji ljudskega življenja in z vsemi dejstvi zgodovine.

Gumpłowicz trdi celo, da bi moral nekega dne v zgodovinskem razvoju nastati popoln zastoj, če bi ne bilo nikakih državnih ali narodnih navkrižij. Vzklika: Kdo bi hotel izključiti vse te naravne činitele in nagone zgodovine? Kdo bi hotel temu vsesilnemu naravnemu procesu — ki se po največjem delu opira na tvorbo zemeljske krogle — odtegniti notranje gonilne sile? Kaj pomenijo megle sanje internacionalizma? Odpravo nacionalizma, ki pa je neogibni produkt zgodovinskega procesa. Pomenijo popolno preziranje naravnih pogojev, ki so bili nekaj zibel in sadišče nacionalizma. Internacionalizem je — nadaljuje Gumpłowicz — izrodek tiste nejasne, človeške ideje, ki se ji morejo vdajati le sanjarski duhovi, ki ne poznajo sveta in ljudi in se navdušujejo za stvar, ki je ne poznajo in za katero tudi ne morejo čutiti, četudi si predmamljajo neko sočutje in simpatije zanjo. Kdo more n. pr. trditi, da je v Evropeju kak zdel solidarnosti s kitajskim kulijem, ali afriškimi črnimi plemeni? Ali pa naj ta človeška omama prizna kake meje? Morda Evropa, Ameriko? Potem pa je — pravi Gumpłowicz — najboljšje, da se za sedaj ostanje v naravnih mejah zgodovinskih nacionalizmov ter da pustimo, da se zgodovinski proces dalje razvija! Saj ni izključeno, da napredujoča teritorialna vkupnost kedaj prestopi tudi današnje meje evropskih držav ter da se najde kaka mednarodna pogodbeno oblika, ki materijalne in duševne interese obstoječih evropskih nacionalizmov spravi v sklad z novimi teritorialnimi vkupnostmi. Toda tudi potem ne bodo imeli internacionalizma v smislu nekega hlinjenega človeškega sanjstva, marveč in kvečjemu zvezo zedinjenih evropskih narodov, ki naj ščiti svoje politične interese napram drugim delom sveta, a ohranja pri tem že obstoječe nacionalizme.

To pa je — po naziranju Gumpłowicza — stvar nedoglednih časov. Čemu naj bi si razbijali glavo radi tega, kar bo morda šele čez nekoliko stoletij? Za zdravo politično mišljenje more biti le ena smernica: da se drži dosedanjega načina zgodovinskega procesa v uverjenju, da tudi v bodočnosti ne pridejo bistveno drugačne procedure. Tudi v bodoče se bodo — ali z bojem in vojno ali pa z mednarodnimi dogovori — ustvarjale teritorialne vkupnosti na podlagi naravnih zemljepisnih edinic. Samo da danes obstoječi nacionalizmi ne izginejo tako lahko, ker so zadobili visoko stopnjo trdnosti, vsled česar bo morala vsaka prihodnja teritorialna vkupnost v Evropi računati s temi obstoječimi nacionalizmi!

vladji, ki ni revolucionarna, ampak reakcionarna.

Seja je bila zaključena ob 20.

Jugoslavija

Rekonstrukcija vlade

BELGRAD, 29. Za pravoslavne binkosti je odšlo veliko število poslancev domov, vsled česar je vladala včeraj v parlamentu tišina. Min. predsednik je tekem včerajšnjega dne v svojem kabinetu posvetoval z nekaterimi člani vlade o političnem in parlamentarnem položaju, zlasti z ozirom na preosnovno vlade, ki je potrebna zaradi ostavke ministra za agrarno reformo Krste Miletića in izvolitve Ljube Jovanovića za predsednika skupščine. Pričuje se, da bo Pašić izvedel popolno preosnovno vlado že tekem teh dni. Nikola Pašić je bil včeraj tudi na dvoru, kjer je poročal kralju o političnem položaju.

Zborovanje Radićeve stranke

ZAGREB, 29. Včeraj dopoldne in popoldne se je vršilo posvetovanje vrhovnega vodstva Radićeve stranke. K temu posvetovanju so pričakovali tudi dr. Korošec in dr. Spah. ki pa nista prišla. Od muslimanov je došel samo dr. Hrasnica. Značilno je, da je Radić pozval k posvetovanju dva vseučiliška profesorja državno-pravne strokovnjaka dr. Ladislava Polića in dr. Dinka Kriskovića. Sodi, da jima je Radić predložil načrt svojega državno-pravnega programa, da bi izvedel njuno strokovno mnenje ter predložil pozneje svoj državno-pravni program radikalcem v izvršitev. Prihod dr. Korošca in dr. Spaha pričakuje za danes dopoldne.

Seja radićevskih poslancev v Zagrebu

ZAGREB, 29. Včeraj so se zbrali v Zagrebu k posvetovanju radićevski poslanci in nekateri drugi važnejši funkcionarji stranke. Posvetovanja so bila strogo zapužna in so trajala ves dan. Udeleževala sta se jih tudi zagrebska vseučiliška profesorja dr. Polić in dr. Kušević kot izvedenca za državno-pravne zadeve. Prvotno je bilo najavljeno, da bodo prisotni tudi zastopniki slovenskih klerikalcev in bo-

sanah muslimanov, to pa se ni zgodilo. Zborovanje je poteklo brez incidentov.

O poteku včerajšnje seje hrvatskega narodnega zastopstva se čuva stroga tajnost. Le v današnjem "Hrvatu" priobčuje Stjepan Radić nekatere podatke. Radić omenja predvsem, da nista bila prisotna niti Korošec niti Spah. Prisotnih je bilo 65 narodnih poslancev seljaške stranke. Sestanek je trajal od pol 11. do pol 4. ure popoldne. Pred plenarno sejo, ki je bila v nedeljo, je bilo v soboto popoldne in v nedeljo zjutraj zgodaj posvetovanje posameznih odborov. Radić pravi v svojem članku, da se je na seji najprej razpravljalo o tem, da sta bila poslanca Kovačević in Krnjević v Belgradu in kaj sta ta dva in dr. Korošec javila o svojih vtisih. Govorilo se je o bodočih volitvah, ki bodo vsekakor še to leto jeseni ali na zimo. Radić je na koncu predlagal, da se dosedanja politika in taktika napram Belgradu nikakor ne menja, za gotovo slučaje pa da se postopanje hrvatskega narodnega zastopstva do skrajnosti poostri. Predlog je bil sprejet soglasno.

Nato je dr. Rudolf Horvat napadel organizacijo novega upravnega sodišča v Zagrebu, v katerem da se nahajajo samo najbolj zloglasni demokraci in radikali. Dalje je Radić protestiral proti temu, da se izselejniški urad premesti iz Zagreba v Belgrad, kar bi pomenilo, da bodo belgrajski advokati od revežev, ki se morajo izseliti, zaslužili na tisoče kron pri enem potnem listu. Nato so govorili o volilni agitaciji v Bosni in Dalmaciji ter protestirali proti temu, da se je v okraju Livno razdelila zemlja med dobrovoljce, dočim bi bilo bolj potrebno, da se razdeli med domače seljake. Pavle Radić je govoril o akciji za prehrano pasivnih krajev. Nato so razpravljali o odnošajih hrvatskega narodnega zastopstva napram SLS in napram jugosl. muslimanski organizaciji, o vprašanju kandidature Radićeve seljaške stranke v vsem področju bivše avstro-ogrške monarhije ter o kandidaturah v Srbiji, Macedoniji in Črni gori. Seja je bila fotografirana, da bodo "narodni zastopniki in drugi zavedni Hrvatje imeli viden spomin na vstvarjanje nove, boljše in srečnejše bodočnosti".

Radikalni ministri kandidati

BELGRAD, 29. O izpremembah, ki bi imele nastopiti pri vladji o priliki rekonstrukcije kabineta, se javlja sledeče: Danes ob šestih je bil pri ministrskem predsedniku Pašiću minister agrarne reforme Krsta Miletić, ki je stavljal svoj mandat na razpolago. Pašić demisijske ni hotel sprejeti, temveč je prosil, naj Miletić počaka, da bo o tem jutri razpravljala radikalni klub. Oseba, ki bi dobila resort agrarne reforme, naj bi bil poslanec izven mej Srbije, kjer bi imel več prilike, da se bavi z agrarno reformo v svojem kraju. Na seji radikalnega kluba, ki bo jutri popoldne ob 4., se bo med drugim razpravljalo tudi o ministrstvu za vere, kar dr. Janjić po vsej priliki ne bo postal minister za vere, temveč poljedelski minister. Za ministrstvo vere se omenja kot kandidat bivši začasni skupščinski predsednik dr. Dušan Peleš. V vlado bi vstopila tudi dr. Vladimir Andrić in Velja Popović. Na mesto dr. Vujčića bi imel stopiti kot notranji minister dr. Laza Marković. Debata o rekonstrukciji vlade bo bržčas trajala več dni.

Proti koncu proforskega štrajka?

BELGRAD, 29. Proforska stavka v Srbiji se je začela majati, ker so pristali radikalne stranke izjaviti, da ne morejo nastopati proti svojememu strankarskemu ministru prosvete Trifunoviću. Trifunović je včeraj brzojavno pozval v Belgrad vse gimnazijske direktorje-radikale. Nekateri so že prišli in je minister Trifunović zahteval od njih, naj se zadovolje z izjavo, katero jim je dal, četudi se razbije proforsko društvo. Z ozirom na novi položaj so zahtevali ostali profesorji, da ne bi bili izigrani od radikalnih tovarišev, naj se takoj skliče konferenca. Odbor je sklical sejo za 31. maja.

Slava Triglavskega pešpolka

LJUBLJANA, 29. Včeraj ob 10. dopoldne se je vršila na dvorišču vojašnice Kralja Petra Osvoboditelja svečana proslava štiriletnice slavnih bojov za osvoboditev Koroške pri vasi Kotle, kjer se je zlasti odlikoval tedanji slovenski planinski polk, ki mu je za to zasluže kralj poklonil kot sedanjemu 40. pešpolku častno ime "Triglavski". Na dvorišču lepo okrašene vojašnice se je zbralo mnogo uglednih zastopnikov civilne in vojaške oblasti ter raznih kulturnih, prosvetnih in drugih javnih korporacij. Med drugimi so bili navzoči veliki župan dr. Lukan, generalni konzul čehoslovaške republike dr. Otokar Beneš, konzul francoske republike g. Flach, rektor univerze dr. A. Ujleničnik z mnogimi univerzitetnimi profesorji, delegacija mestne občine na čelu z županom dr. Peričem in mag. ravnateljem dr. Zarnikom, delegacija Trgovske in obrtniške zbornice na čelu s predsednikom g. Knezom in dr. Windischerjem, zastopstvo ljubljanskega Sokola na čelu s podstarostom JSS E. Ganglom, minister na razpoloženju, dr. Zupančič, več članic Kola jugoslovenskih sester in mnogo drugih uglednih narodnih prvakov. Za altarjem sredi dvorišča je stal

40. pešpolk pod poveljstvom polkovnika Milana Radosavljevića. Ko je prispel komandant dravske divizije polk. Vučković, se je začela svečana služba božja, ki jo je opravil pravoslavni svečenik prota Jančević. Po službi božji se je vršilo po srbskem običaju rezanje kolača, ki mu je prisostvoval polk. Radosavljević z dvema vojakoma. Nato je poveljnik polka nagovoril vojaštvo in mu objasn timer pomen te svečanosti, ki je spomin na oni zgodovinski moment, ko so slovenski fantje stopili v odločilno borbo s svojimi sovražniki in položili temelj ujedinjenju jugoslovenskega naroda. Vojaki so z zanimanjem poslušali njegove besede in ob sklepu so zadoneli navdušeni klici kot pozdrav kralju Aleksandru in svobodni ujedinjeni domovini. Po končanih oceremonijah je polk defilirail pred komandantom divizije in zbranimi gosti, ki so z občudovanjem zrlji, kako so korakale mimo izvrstno izvežbane in opremljene stotnije. Končno je domačin priredil polk. Radosavljević povabil goste v lepo okrašen paviljon, kjer je bila pripravljena zakuska. Ob 3. popoldne se je vršila v vojašnici domača veselica z bogatim sporedom, zvečer pa ples.

Rusija

Ustrelitve in aretacije menjševikov v Rusiji

PARIZ, 29. Iz Rige poročajo, da je bilo po vesteh sovjetskih listov ustreljenih 15 Gruzincev, ker so bili osumljeni soudeležbe na zarotah gruzinskih menjševikov in bivših carskih častnikov. V Petrogradu so aretirali na stotine oseb, pripadajočih k stranki menjševikov, ki so na sumu, da so hotela izzvati protiboljševiško vstajo. Trije bivši častniki so bili ustreljeni. Bivši načelnik glavnega stana Wranglove armade je bil obsojen na smrt, ker je strogo ravnal z boljševiški vojnimi ujetniki na Krimu l. 1919.

Poljska

Proti konstituciji nove poljske vlade

PARIZ, 29. Iz Varšave poročajo, da bo najbrže načelnik ljudske stranke Witos poverjen s sestavo nove vlade. Najbrže bo Witos ponudil portfelj zunanega ministra Seydi, ki je velik prijatelj Čehoslovaške in Francije. Narodno-krščanska stranka ne bo zastopana v novi vladi.

Francija

Francosko-belgijska konferenca se bo vršila prihodnji teden

PARIZ, 29. Tukajšnji belgijski poslanik je imel včeraj pogovor na Quai d'Orsay za dolčitev dneva sklicanja napovedane konference. Nujnost te konference je po mnenju belgijskih ministrov tako velika, da mislijo oni priti v Pariz, ako bi Poincaré ne mogel iti v Bruselj. Vendar se bo pa konferenca najbrže otvorila v Bruslju prihodnje sredo.

Millerand na Alzaskem

MULHOUSE, 29. Popoldne je prispel iz Pariza Millerand. Po vseh mestih je ljudska množica pozdravljala v njem najvišjega služabnika republike in velikega prijatelja Alzacije. Predsedniški sprejodi je šel po ulicah v Mulhouse, bogato okrašenih z zastavami in bil burno pozdravljen od tisočglave množice.

Anglija

Proti pomirjenju na Irskem

LONDON, 29. Vladi je prišel v roke proglas De Valere republikanskim vojakom, ki pravi med drugim: "Vojaki svobode! Republika se ne more več zadostno braniti z vašim orožjem. Nadaljne žrtve z vaše strani bi bile brezuspešne in nadaljevanje borbe bi bilo nesmiselno. V interesu naroda je treba v tem trenutku pustiti zmago onim, ki so uničili republiko. Iskali bomo novih sredstev za varstvo narodnih pravic."

Nadalje poziva proglas republikance, da naj se ne dajo preveč zavesti od bolesti. Oni da so rešili čast naroda in odprli pot do neodvisnosti. S tem, da bodo položili orožje, bodo izvršili čin patrijotizma.

De Valera poziva torej po razglasitvi premirja svoje vojake, da položijo orožje. Upanje je, da se državljanska vojna na Irskem blizu svojem koncu.

Nemčija

Francoski zaplenili 97 milijard mark.

BERLIN, 29. Wolfova agencija poroča, da so svote, ki jih je državna banka poslala v ruhrsko kotlino in ki so jih Francozi zaplenili, dosegla skupno vrednost 97 milijard mark.

Nemški protest radi usmrtitve Schageterja
BERLIN, 29. Nemški poslanik v Parizu je izročil francoski vladi nemško noto radi usmrtitve Schageterja. Nemška vlada protestira proti temu, da si francoski sodniki priščeajo pravico odločevanja o življenju in smrti nemških državljanov ter izjavlja, da ni bila niti obveščena o procesu in smrti obsojci Schageterja.

Obredno stanje v Bochumu — 18 mrtvih in 80 ranjenih

BOCHUM, 29. Komunisti imajo do sedaj 18 mrtvih in 80 ranjenih. Številno žrtev med policijskimi agenti ni še znano. Francozi

so proglasili v Bochumu obsedno stanje. Javni lokali in gledališča so zaprta, od desete zvečer do štirih zjutraj je ustavljen vsak promet po ulicah.

Gelsenkirchen je še vedno v rokah komunistov. Veliko zborovanje rudarjev je sklenilo proglasiti splošno stavko.

Spopadi v Düsseldorfu

DÜSSELDORF, 29. Pri včerajšnjih spopadih sta bila ubita dva brezposelna policijska agenta, štirje so bili pa ranjeni. Pokrajinski predsednik je bil aretiran, ker je protestiral pri francoskih oblastvih.

Grška

Grki zadovoljni s sporazumom

ATENE, 29. Vest o doseženem sporazumu na lausnanski konferenci je bila tu sprejeta s splošnim zadovoljstvom. Seveda je izročitelj Karagača žrtve, a na splošno se sodi, da je mir vreden take žrtve. Vladni krogi se trudijo, da pride čimprej do končnega podpisu mirovne pogodbe, da se do čimprej lahko demobiliziralo in tako posvetilo vso pažnjo vprašanju obnove. Listi povdarjajo, da je sporazum v Lausanne v prvi vrsti trijumf Venizelosa. Predvsem se hvali Venizelosa, da se mu je posrečilo pregovoriti Turke, da so se odrekli vojni odškodnini, kar daje Grčiji možnost, da se bo lahko neobremenjena z vojnimi odškodninami posvetila obnovi dežele. Poročilo zunanega ministrstva pravi, da so to najboljše pogoji, ki jih je Grčija mogla doseči po katastrofi v Mali Aziji.

Avstrija

Mednarodni železniški kongres

DUNAJ, 29. Danes je bil otvorjen drugi mednarodni železniški kongres pod predsedstvom ravatelja francoskih vzhodnih železnic Duchatela. Svaha kongresa je, da se spopolni in poenostavi mednarodni železniški promet. Italijo zastopa inž. Mariani.

Dunajski socialisti proti nacionalizmu

DUNAJ, 29. Predmet splošnih razprav je demonstracija o priliki pogreba delavca Stilla, ki je umrl vsled ran, katere je bil zadobil v nekem spopadu med socialisti demokrati in narodnimi socialisti. Manifestacija je imela polvojaški značaj, ker so se pogreba udeležili delavski bataljoni v uniformah, kateri so se stvorili iz delavcev v okviru armade.

V krematoriju, kjer je bilo truplo sežgano, je imel govoru bivši predsednik republike Seitz, ki je povdarjal, da socialni demokrati nimajo namena izvrševati nasilstev, da pa se bodo branili z vsemi sredstvi, če bodo napadeni.

Konferenca v Lausanni

Skupščina v Angori se še ni izjavila o lausnanskem dogovoru. — Pred podpisom grško-turške mirovne pogodbe

LAUSANNE, 29. Včeraj se je sestel finančni odsek, da sestavi besedilo sporazuma, ki je bil sklenjen v soboto med Grdi in Turki v vprašanju odškodnin. Turška delegacija je izzvala razpravo o rekvizicijah grške vojske. Vprašanje odškodnin za škodo, povzročene zaveznikiškim podnikom s strani Turčije, je bilo predano izvedencem v proučevanje.

Popoldne je imel izmet paša pogovore s posameznimi načelniki zaveznikiških delegacij o načinu reševanja še višjih vprašanj, o katerih bo morala konferenca razpravljati. Načelnik turške delegacije je dosegel, da se bodo v naprej razen navadnih sej odsekov vršili tudi sestanki glavnih delegatov, da se pospeši delovanje konference in da bo mirovna pogodba lahko podpisana tekem 10 dni.

V Carigradu je bila vest o doseženem sporazumu na lausnanski konferenci sprejeta zelo hladno. Turški listi se sicer niso še izjavili o tem sporazumu, vendar vlada na splošno mnenje, da bodo kritike zelo ostre. Ni še vsega konec — je izjavila visoka turška osebnost dopisniku "Daily Telegrapha". Angora ima še za odločiti in nihče še ne ve, kakšna da bo ta odločitev.

Medtem ne prikriva londonski tisk svojega zadovoljstva radi doseženega sporazuma v Lausanne. Odkrito se hvalijo Turki, ki so se zadovoljili le z moralnim priznanjem svoje pravice do odškodnine, vendar se pa listi na splošno izrekajo proti vsebinj tega dogovora, v kolikor se tiče vprašanja morskih ožin, Karagača in železnice, ki gre proti bolgarski meji. To pomeni, da bo Bolgarska, kateri je bila od zaveznikov zagotovljena svobodna uporaba luke v Dodegaču, odvisna v tem prometu od dobre volje Turkov in Grkov. Z drugimi besedami, grško-turški sporazum je bil dosežen na stroške Bolgarske. Proti tej pa so zavezniki vezani z dano obljubo in nastalo je tako vprašanje, kako bodo zavezniki to obljubo izpolnili.

Glasilco Lloyda Georgeja "Daily Chronicle" pa smatra ta sporazum kot zmago turškega stališča nad zavezniiki, ki so izjavili, da ne bodo pustili Turčije na levi breg Marice. Z dodelitvijo Karagača Turčiji se ji pa nudi izvrstno izhodišče za bodoče vdore v vzhodno Tracijo, negledé na to, da je Karagač eno najvažnejših železniških križišč balkanske Evrope,

DNEVNE VESTI

Občine — branite se! Iz včerajšnje tozileve novice so izvedeli občine, kakšna bremena hoče država odvaliti s sebe in jih navlačiti v pretežen število siromahov. Na ta način je lahko zdraviti državne finance. Dohodki države naj se vedno večajo z novimi davki, izdatkom pa naj se zloži kolikor se le da. Ali pa je taka uprava in finančna politika modra in pravična ali ni v svojih posledicah pogubna tudi za državo samo? To je pa drugo vprašanje. Kajti, nezno obremenjevanje občin zadeva v živo tudi interese posameznega občana, torej javno gospodarstvo in blaginjo. Občani bodo morali krvaveči, da bo mogla občina prenašati taka bremena! Vse prav: državljani morajo dajati državi sredstva, da more zadržati svojimi nalogami. Ali tudi ta pravica države mora imeti svoje meje. Državna uprava ne sme imeti moloh, ki požira državljano vsa sredstva za svoj lastni obstanek. Tu bi se je morale občine zložiti za skupen in organiziran nastop v zaščito svojih interesov. Dolžne so to svojo lastno lastnino položiti in eksistentnim pogojem svojih občanov.

Gibanje v fašistovskem taboru in volilna reforma. «Corriere d'Italia» meni, da se težišče političnega položaja vedno bolj odmakne od fašistovske stranke in nagiblje k osebi Mussolinija. «Mondo» zavrača na Mussolinija odgovornost za današnji položaj in povod za bratovornji boj. Do novembra 1922, da južna Italija ni poznala fašistovskih nezakonitosti, do katerih naj bi ne bilo prišlo tudi sedaj. Kajti pod pretežno boja proti obrabljenim možem in lokalnim klikam se je podžgal politični pohlep najemirskih elementov, ki bi si hoteli z vsemi sredstvi izboljšati svoj položaj v fašizmu. Najnovejša ideja fašizma, da bi si na prihodnjih volitvah zagotovili dvotretjinsko ali celo tretjinsko večino, napravi iz volitev burko. Proti taki reformi so južno-italijanski liberalni poslanci vseh barv. Nekdanji ministri predsednik Orlando meni, da je nova reforma laboratorijski poizkus, ki se ne sme tvegati v Italiji, ker niso še nikjer na svetu napravili takega poizkusa. Odločno se izjavlja Orlando proti temu, da bi se za vso Italijo ustvarilo eno edino volilno okrožje. Tudi socialisti Turati pravi, da eno edino volilno okrožje zasleduje le namen, da se vsaka resna reforma volilne pravice — odloži. Posebno pa taka volilna reforma, ki bi odpravila glavni pogrski sedanje volilne pravice: razdeljevanje z dodatnimi glasovi in trgovina s preferenčnimi. Turati meni, da bi tako volilno reformo, če bi prišla v zbornice, pobili socialisti in poplari, pa tudi druge stranke bi jo odklonile. Prvič zato, ker ne čutijo nikake potrebe po kakem Napoleonu; in drugič zato, ker ne bi bilo pravično, če bi vlada kot volilni odbor vedela in tudi majoritarne manjšine mogla odločiti o izidu volitev in bi svojim ljubljencem žrtvovala številne zaslužne fašiste, ki so ji pomagali v sedlo, ki pa ji morejo nadležni stali ob strani kot okraske. «Stampa» piše, da okolnosti, od katerih se predstavlja ta načrt, napravljajo iz njega neizvedljiv. Največja pogrška proporcionalna volilna pravica da je v tem, da ustvarja prevelike razdalje med volilci in poslanci, ker s tem zadobivajo stranke in njih voditelji preveliko pomembnost. Novi sistem pa bi povečal to zlo do ogromnosti. Piemontski volilci bi morali n. pr. voliti toskanske, naplatiske in sicilijske kandidate. Na ta način ne bi imel volilec nobene zveze s poslancem in prišlo bi do tega, da bi le malo število strankarskih voditeljev odločalo o volitvah. Nadaljna ideja, da bi se volitve vršile na podlagi večinske volilne pravice, bi brez pogojno zagotovila zmago najmočnejši stranki, t. j. vladi! Z drugo besedo: takimenovalno zastopstvo naroda bi s kraljevim dekretom imenovala — vlada! Eno edino volilno okrožje ima svojo opravičilo le v deželah, kjer je narodno življenje došlo do popolne poravnave, ali pa v deželah, kjer sta svoboda in politično življenje popolnoma odpravljena in kjer dovoljujejo parlamentu zgolj navidezen upravnopolični položaj poleg diktatorske vlade. Prva domneva pomeni očito nemožnost, do druge pa ne sme nikdar priti! «Stampa» je uverjena, da v tem soglasju z njo vsi Italijani!

Preprečena prireditve v Komnu. Krivice, ki se nam godijo Slovonom v Julijski Krajini so gorostasne. Vseprek se nas prikrajšuje ter po tolikih in tolikih nasiljih, ki smo jih bili že deležni, se nam gremadi kar sproti še druge. Ovirae nas pri najbolj nedolžnem kulturnem snovanju na različne načine, češ da so to nevarna propagandna sredstva. Tako n. pr. se je imela igrati v Komnu dne 27. t. m. drama «V živavi», s katero bi nastopili svetokrižski diletanje. Prošnji, vložen na merodajne oblasti, z vsem opremljen, je bilo od oblasti tudi ugodno. Toda glej! Prav tik pred uprizoritvijo pride par gospodov, ki groze, da se prireditve, ako se bo vršila, v imenu direktorja nabrežinskega fasja nasilno prepreči z ljudmi, ki pridejo za njimi in to z edino motivacijo, češ da so diletanje sami komunisti in panslavisti. Vse to se je vršilo v navzočnosti javnega funkcionarja brigadirja iz Komna, ki bi moral ukrepati v imenu oblasti, ki jim je menda podrejen — k čemu je bil tudi pozvan — in ne v smislu različnih nestirnih fanatikov, ki pridejo nasprotovati prav gotovo edino s tem namenom, da bi se slovenska beseda niti ne izgovarjala niti ne čula. Preostajalo nam ni drugega, kot da smo se z ogorčenim protestom uklonili sili.

Razpoloženje vseh navzočih, ki so, željno pričakujoč duševne hrane in razvedrila, napolnili dvorano, si zamore vsak predstavljati, ako pomisli, da se jih je, mesto jim nuditi predstavo, odšlo v izdvorane pod milo nebo. Sicer, bilo je treznih Italijanov, ki so ta opisani nastop obsojali.

Prijateljsko sožitje, katero tolikanj želimo, se odmakne bolj in bolj. Na ta način se nas ne pridobiva za bratstvo, temveč se nas odvrača. In temu so v celotni krivi elementi, ki ukrepajo najbrže na svojo lastno pest, iz osebnega nagona, ne glede na to, je-li koristno stvari, za katero se potegujejo, ali ne. Na ta način se odvrača in ne približuje. Slabo pot so ubrali, drugačna bi jim več koristila!

Mi pa glejmo, da združimo vse svoje moči in zmožnosti, da koristimo zaslužnemu narodu, ki stremi kvišku, mu lajšamo bol ter ga vzgajamo ne v sovraštvo do svojih sodržavljancev, temveč v ljubezni do lastnega naroda, ki je doživljal in prežal je marsikatero bridko! V to nam Bog pomogi!

Oblastva, posebno poveljstvo orožnikov in nacionalne milice, pa reško opozarjamo na ta dogodek. Prosimo jih, naj te anarhije naredijo konec. To se ne sme udomačiti, da bodo gotovi ljudje, uniformirani ali ne, bili naziranja, da lahko nekašnjo nadlegujejo naše ljudstvo. Rekli smo že in povdarjamo še enkrat, da vladnim organom ne sme biti vseeno, kako naše ljudstvo v Julijski Krajini misli o javni upravi, o avtoriteti in ugledu naših oblastev! Tu ni dovolj mala preiskava in eventualno sledeča «romanzina», tu je treba resno, odločno postopanje in naše užaljeno ljudstvo naj konečno enkrat tudi izve in vidi, da so bili tisti, ki so ga prevezno žalili in ki zasmehujejo pri svojih nastopih tudi odredbe predpostavljene oblastev, res kaznovani.

Hvalevredna prošnja mladinskega združenja. Fašistovski mladinski združenje v Trstu je včeraj nabilo na mestne židove proglas, v katerem se spominja 29. maja 1848. Tega dne so dijaški bataljoni južnako sodelovali pri naskoku čet kralja Karla Alberta proti Avstrijcem pri Curtatunu in Montanari ter pustili mnogo mrtvih na bojišču. Spominjajoč se tega dogodka končuje proglas tako: «Dijaki mladenci, posvetite se z vsemi svojimi močmi učenju, pripravljajte se resno na življenje: jutri boste v stanu dati obnovljeni domovini, poleg zvestobe, tudi svojo strokovnjo pomoč.» Z zadoščenjem čitamo ta lep, resen stavek in trdno upamo, da je v njem znamenje nove dobe. Kolikokrat smo mi baš iz teh naših kolon klicali, da v roke mladine spada knjižica, rokodelsko in športno orodje. To ne bodi očitek, ampak podkrepitev našega zadoščenja.

Nečastno da se zviha — je menil nekdo — uredništvo «Edinosti» v svoji pripombi k protikritiki gospoda Miroslava Logarja o koncertu pevskega zbora «Učiteljske zveze». Mi pa pravimo, da se prav nič ne zviha, ker je le ugotovilo nekaj samo ob sebi razumljivega za vsakega človeka hladne krvi. Ugotovilo je, da uredništvo, ki nima med seboj nobenega glasbenika, ne more pisati samo glasbeno-strokovnih kritik ter da zato prepričljivo odgovornost kritiku izven uredništva. To pač ni nikakoli «zvihanje», ampak le ugotovitev dejstva, ki je razumljivo samo ob sebi.

In zopet rekordno plesanje. Ker je zadnje rekordno plesanje v Trstu tako imentno uspelo in ker je slavni revež, ki se je pred par tedni mučil več nego 57 ur za prvenstvo Julijske Benečije, danes že pozabljen, bomo imeli počenši s prihodnjim petkom v Trstu novo rekordno plesanje. Glavna premija bo 2500 lir. Zdi se, da ta «sport» nese, ali pa gre letos vročina izjemoma v noge namesto v glavo, kakor po navadi. — Ker smo že pri takih rekordih, kateri delajo čast — pasjim dnevom, naj poročamo o novem svetovnem rekordu, kateri je bil dosežen te dni na Angleskem, namreč rekord v zvonjenju. V mestecu Southward blizu Londona obstoji klub, kateri si je postavil kot cilj gojenje zvonjenja. Člani tega kluba so ravnokar imeli svoj glavni nastop in so dosegli svetovni rekord zvonjenja skozi 9 ur 48 minut. Lahko tudi rečemo, da so prebivalci mesteca Southward dosegli obtem pri tem svetovni rekord — potrpežljivosti.

da uporabi vsako pomoč, naj bo še tako dvomljiv njen uspeh, ko se je šlo za vse njeno bodočnost.

Prvi vir mojih poizvedb je bil dnevnik, ki ga je pisala gospica Halcombe v Blackwater Parku.

Nato sem se podal k gospe Vesey.

Od nje sem zvedel, da je pač prejela Lavrino pismo, toda Lavre ni bilo k njej. Ovoj pisma je izgubila, pismo pa je še hranila, toda bilo je brez datuma.

Nato sem si oiskal izjave zdravnika, hišne oskrbnice, mlrške žene in kuharice tako, kot so podane v teh listih.

Pričevanje, ki so jih vsobvale te izjave, so se mi zdela zadostna za pogovor z gospodom Kyrlejem, in Marijana mu je sporočila moje ime ter tudi dan in uro, kdaj želim govoriti nemoteno z njim v privatni zadevi. Potem, ko sem odposlal pismo na gospoda Kyrleja, sem se domislil neke okolnosti, o kateri mi je bilo žal, da je nisem še prej upošteval. Iz Marijaninega dnevnika sem razbral, da ni bilo nikakega dvoma o tem, da je grof Fosco njeno prvo pismo, ki ga je pisala iz Blackwater Parka gospodu Kyrleju, odpiri in prebral, a drugo s pomočjo svoje žene izmaknil. Zaradi tega je bilo jasno, da je natančno vedel za naslov urada, in bilo je pričakovati, da je prišel do tega sklepa: Če bo Marijana po rešitvi svoje sestre kakšen svet ali kakšno pomoč, tedaj je gotovo, da se bo zatekla k gospodu Kyrleju.

Iz tega sklepa, da ni bil urad v Chancery Lane preveč varen kraj za nas, ker gospod Persival je dal gotovo ta kraj nadzorovati; in če je bila ta naloga slučajno poverjena istim osebam, ki so me nadzorovale pred mojim odpotovanjem iz Angleske, tedaj je zelo verjetno, da so izrohale moje vrtnice že tisti dan. Pač sem že mislil na slučaj, da bi me na ulici spoznali, toda nevarnost, ki mi je prišla na um do tega hipa. Toda bilo je prepozno, da bi popravil to neprevidnost, ki bi utegnila imeti neugodne posledice za nas. Sklenil sem pa, da bom previden tedaj, ko pojdem iz Chancery Lane; nikakor ne smem od tam naravnost domov.

Ko sem nekoliko minut čakal, me je gospod Kyrle sprejel v svoji privatni sobi. Bil je to bled, suh, miren, neustrašen mož bistrhi oči, njegov glas je bil tih, njegov značaj hladen in kot se mi je zdela ni bil preveč obziren napram tujcem, sploh pa se ni pustil spraviti iz svojega advokatskega zadržanja. Težko bi bil mogel najti primernejšega moža za svoj namen. Če bi imel on izraziti svoje mnenje in bi bilo to mnenje ugodno za moje stališče, tedaj sem bil prepričan o uspehu.

Podal sem mu svoja dokazila, na koncu sem mu stavljal smelo vprašanje: Gospod Kyrle? — On je bil preveč previden, da bi tvegal odgovor, ne da bi poprej počakal in zbral svoje misli.

Predno izprej svoje mnenje, bi vas prosil, da si smem z nekaterimi vprašanji pomagati. Stavil mi je svoja vprašanja — odločno, dvomoma, neverjetna vprašanja, ki so mi jasno dokazala, da me ima za človeka samoprepričan; in če me ne bi bila priporočila gospica Halcombe, bi bil trzilone domneval, da ga hočem z zavratnim namenom prevariti.

Dalje.

Društvene vesti

Planinsko društvo bo imelo danes v navadnih prostorih ob 7. uri zvečer odborovo sejo. Ker je ta zelo važna, so vabljene vsi odborniki tudi vsi zaupniki in v prvi vrsti gospodar, da se je gotovo udeležijo.

Slov. akad. ter. društvo «Balkan». Drevo točno ob 20.30 društveni sestanek.

Iz tržaškega življenja

Dve tatvini. Kurjač Kajetan Rovello, Anton Mulaz in Matej Gabriele, vsi trije ukranci na parniku «Presidente Wilson», so včeraj popoldne zapustili parnik ter se podali na izprehod po mestu. Ko so se zvečer vrnili v svojo skupno kabino na parniku, so zapazili v njej velik nered; omarice so bile odprte in perilo, ki je bilo shranjeno v njih, je izginilo. Očitno so v odsočnosti kurjačev neznanj zlikovci posestili kabino ter se polastili perila, ki je bilo vredno okoli 1200 lir. Tatvina je bila naznanjena na «kvsturi».

S pomočjo ponarejenih ključev so se pred sinočnjim neznanj tatovi splazili v stanovanje uradnika Alfredo Tacchini, stanujočega v ulici dei Navali št. 80, ter odnesli nekoliko parov čevljev v vrednosti okoli 400 L. Tacchini je naznanil tatvino orožnikom na policijskem komisariatu v ul. Am. Vespucci.

Razglednice je kradel. Evgen Parovel, lastnik mednarodne agencije časopisov, ki se nahaja v ulici Gabriele D'Annunzio št. 1, je naznanil pred kratkim na policiji 25-letnega Roberta Minelli, stanujočega na Kjadinu, ker mu je ta izmaknil večje število razglednic v vrednosti 400 lir.

Na podlagi te ovadbe so večerj predpoldne policijski agenti aretirali Minellija ter ga odvedli v zapor v ul. Coroneo.

Sprla sta se, da bi kradla. V neko staromestno gostilno sta pred sinočnjim stopila 35-letni Gennaro Caracciolo, brezposelni mornar stanujoč v ulici Punta di Crosada št. 12 in 32-letni Nikolaj Corizza, tudi brezposelni mornar, stanujoč v ulici del Pesce št. 1; sedla sta k mizi ter si naročila vsak po dve vina. Pri bližnji mizi je sedel gost; po imenu Josip Lunazzi, ki je nosil na telovniku lepo zlato verigo z uro vredno okoli 400 lir. Mornarja sta to zapazila in ker sta bila najbrž na «sumeh», jima je šinila v možgane misel, da bi bilo dobro, če bi prešla lepa veriga z uro vred v njihovo posest. Da bi dosegla ta svoj namen, sta si mornarja izmislila originalen načrt; namerata sta se namreč začela pripraviti in ruvali in v ravenju sta zavalila na Lunazzija.

V istem hipu je izginila iz njegovega telovničkovega žepa ura z veržico. Mož je pa to zapazil in jel vpi. Prihletli so orožniki ki so mornarja aretirali, ter vrnili uro in veržico lastniku. Izasjdljiva usmnočica sta bila odvedena v zapore v ulici Coroneo.

Otroci našli bombo. Pred sinočnjim so nekateri otroci našli pod obzidjem grada Sv. Justa tučni kovinski predmet. K sreči jih ni premagala naravna otroška radovednost, temveč so ali obvestili orožnike o odkritju. Ti so se podali na lice mesta in so na prvi pogled ugotovili, da je tučni predmet bomba posebnega tipa. Orožniki so bombo z uro previdnostjo prenesli na policijski komisariat v ulici G. Brunner, odkoder bo izročena artiljerijskemu arzenalu pri Sv. Andreju.

Ribičeva nevarna. Včeraj ob 11.30 je bil zdravnik rešilne postaje telefoničnim potom poklican v ulico del Volto št. 6, kjer je neki moč potreboval zdravniške pomoči. Prišel na lice mesta, je zdravnik našel tam 34-letnega ribiča Josipa Zedovnik, ki je stokal v bolečinah; imel je levo roko otečeno. Povedal je, da se je zbolel v roko z neko ribo.

Ker se je bilo bati zastrupljenja krvi, je zdravnik odredil, da so ribiča prepeljali v mestno bolnišnico.

Vesti z Goriškega

Brje. Ob priliki svatbe gosp. Franca Kodrič iz Trsta in Marije Kodričev iz Brj daruje ženit bralnemu in pevskemu društvu mesto fantovščine 100 L. — Stotera mu hvala! Bog živi ženina in nevesto!

Iz Črniča. Bralno in pevsko društvo v Črniči priredi dne 17. junija t. l. na dvorišču gostilne Slanič veselico. Spored se objavi pravčasno. Toliko v pojasnilo vsem bližnjim bralskim društvom, da bratski blagovole opustiti vsako prireditev za ta dan.

DARovi

Ker se ni mogel odzvati povabilu na svatbo v Kodričevi družini, daruje G. Josip Kodrič L 30 «Solsk. društvu». Novoporočencema želimo obelo sreče v novem stanu, darovalcu srčna hvala!

G. Ječič je izročil nabranih 5 L za refekcijo pri Sv. Jakobu, nekaj fižola in ječmena. Srčna hvala!

BOG PLACAJ VSEM, KI DAJO DAR MLADINI, DOMU NA ALTAR!

Borzna poročila.

Tečaj:

V Trstu, dne 29. maja 1923.

Couflich	317
Dalmatija	355
Gorolich	1345
Libera Trieste	404
Lloyd	1405
Laurine	650
Martinioli	130
Oceanis	135
Premuda	583
Tripcovitch	284
Ampela	500
Cement Dalmatia	333
Cement Spalato	251

Valuta na tržaškem trgu.

V Trstu, dne 29. maja 1923.

avstrijske krome	0.3750 0.4250
avstrijske krome	0.0290 0.0310
čehoslovaške krome	62.— 62.60
dinarji	22.50— 22.90
leji	11.25— 11.75
marke	0.0325 0.0375
dolarji	20.85 20.95
francoski franki	138.50—139.—
švicarski franki	375.50—379.—
angleški funti papirnati	96.70— 97.—

Mali oglasi

Se računajo po 20 stol. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Dobele črke 40 stol. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

MLAD GOSPOD z dobro upeljano gostilno in trgovino na deželj in z nad 100.000 lir premoženja, želi znanja v svrhu takojšnje ženitve z gospodično ne nad 26 let staro, ki ima veselje do te atroke. Ponudbe če močete s sliko pod «Srečna bodočnost», poštno ležeče, Gorica (glavna pošta). 760

SPREJME SE takoj krepak vajenec v trgovino z mešanim blagom. Zahteva se primerna šolska izobrazba in veselje do trgovine. Ludvik Ditrich & Co., Postojna. 761

ZAKONCA brez otrok iščeta mesto vratarja. Naslov pri upravnistvu. 762

POTNE KOSE, velike in nove brisalke prodam. Udine 53/L, levo. 763

HISA v Trnovem št. 14 se prodaja pod ugodnimi pogoji, tudi na obroke. Bobek, Trnovska Bistrica. 764

IZREDNA PRLIKA. Dve mostni tehnični, dvigneta do 5000 kg, rabljeni, v najboljšem stanju, se prodajata po zmerni ceni. Ing. Righi & Vidovich, Trst (8), Via Sanità 8, vogal Via Porporella. 765

BABICA, diplomirana, sprejema noseče na dom. Ljubenziva oskrba. Najstrožja tajnost. Corso Garibaldi 23, I. 766

BREK VOZ, dobro ohranjen, za osem oseb, prodam. Cena nizka. Vilhar, Št. Peter na Krasu. 752

PRODAM večjo množino eternita. Vilhar, Št. Peter na Krasu. 753

URADNICA, zmožna slovenske, nemške in hrvaške korespondence, knjigovodstva, stenografije in strojeписа, išče službe. Zna nekoliko italijansčine. Cenjene ponudbe pod «Devetletna praksa» na upravnistvo. 756

POZOR! Krone, koralje, zlato, platin in zobovje pe najvišjih cenah plačuje edini grozist Belleli Vita, via Madonna 10, I. 32

KRONE L 1.70, goldinarji L 4.55, 5kronski komadi L 8.85, 20 kronski zlati L 81.— via Pondares 6/I. 44

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanem naznanjamo neizmerno tužno vest, da je naš nad vse ljubljene oče in soprog

FILIP STUBELJ

posestnik, trgovec, predsednik hranilnice in posojilnice, predsednik gospodarske zadruge večletni predsednik bralnega in pev. društva in nazornik kraj. šol. sveta danes, ob 14.45 uri, po dolgi in mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb preblagoga pokojnika se bo vršil iz hiše žalosti na domače pokopališče v sredo ob 10.30 predpoldne.

ŽALUJOČI OSTALI.

Brez posebnega obvestila. (289)

JADRANSKA BANKA

CENTRALA TRST

Dejniška glavica L 15.000.000 Rezerve L 5.100.000

Podružnice: Opatija, Zadar, Dunaj.

Afilirani zavodi: **Jadranska Banka Beograd** in njene podružnice: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Novisad, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

NEW-YORK: Frank Sakser State Bank
VALPARAISO: Banco Yugoslavo de Chile

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 3 1/2 %.

Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio šte. 5 — Via S. Nicolò šte. 9

Telefon št. 1463, 1793, 2676. Blagajna posluje od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

IZPOVEDBE GOSPICE HALCOMBE

Na zelo priprosn način sva pospeševala ozdravljenje njenega duha; ob lepih dnevih sva jo peljala na prostor, kjer se je izprehajala v nekem starem, mirnem javnem vrtu, ki je ležal blizu našega bivališča, in kjer je ni moglo nič ustrašiti ali vznemiriti. Žrtvovala sva nekaj funtov od najinega kapitala da sva ji preskrbeli vina in krepke hrane, ki jo je potrebovala, zvečer pa sva jo zabavala z otroškimi igranji na karte in z ilustriranimi knjigami, ki sem si jih sposodil od lesoreza, ki mi je dajal delo. Vendar pa si nisva upala, da bi jo spravila iz tega mirnega domačega krožka ter da bi jo seznanila s tujimi ljudmi ali takimi znanci, ki nam niso bili dosti več kot tujci. Bati se je bilo, da bi se vzbudili v njej boleštni spomini na preteklost, ki sva jo s tako težavo zabrisala v njej. In če so bile še take žrtve neizogibne, je bilo treba popraviti krivico, ki jo je trpela, brez njene vednosti in pomoči, če je bilo sploh v človeški moči kaj doseči.

Ko sem si bil o tem na jasnem, se mi je bilo najprej odločiti, kakšno pot naj ubrem.

Povesetval sem se z Marijano ter prišel do sklepa, da zberem najprej vsa dejstva, nato sem se nameraval posvetovati z gospodom Kyrlejem, ali je močeno kaj doseči sodnijskim potom. Napram Lavri je bila moja dolžnost,